

کنفرانس ملی تحول دیجیتال

آینده تحول دیجیتال

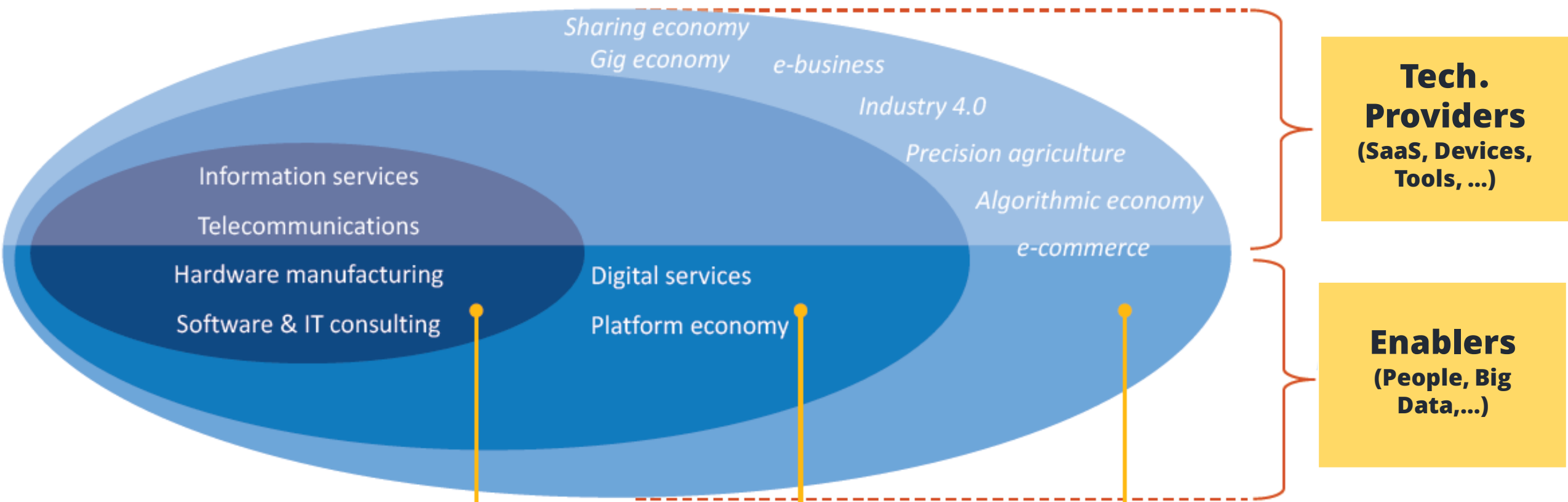
دومین کنفرانس ملی تحول دیجیتال
با رویکرد رهبری و مدیریت زیست بوم
دیجیتال

21 و 22 تیرماه 1402

امیر ناظمی (پژوهشگر)

به نام خدا

Core:

Digital (IT/ICT) sector

ایرانسل، کافه بازار

New Activity, New B.M.
Software Company
Telecom Operators

Narrow scope:

Digital economy

اسنپ/تپسی، دیجی کالا

Old Activity, New B.M.
Platforms
 (Transportation, Tickets, Retail, ...)

Broad scope:

Digitalized economy

معدن، خودروساز

Old Activity, Old B.M.
Connected Car Makers

Source: Rumana Bukht and Richard Heek

آینده تحول دیجیتال چگونه است؟ بازیگران اصلی

- درجه‌ای از تغییر در B.M. اجتناب‌ناپذیر است.
- تغییر در فعالیت یا مدل کسب‌وکار به سادگی امکان‌پذیر نیست. نیاز به وجود همراهان

• شکل‌گیری دو گروه شرکت جدید:

- شرکت مشاوره و پیاده‌سازی (طراحی، مهندسی، توانمندسازی) و افزوده شدن تامین مالی (مانند EPCF)
- شرکت‌های فنی: زیرساخت فنی و ابری (مثال Digital Twin)، ابزارهای فنی (حس‌گرها)

آینده تحول دیجیتال چگونه است؟ سیاست‌های دولت

• سیاست‌گذاری دولت: ایجاد عقلانیت برای حرکت شرکت‌ها به سمت تحول دیجیتال:

• انرژی: توسعه سیستم‌های مدیریت انرژی

• مثال ۱: مالیات کربن

• مثال ۲: تفاوت قیمت یا ارائه انرژی فسیلی مابه‌ازاء کاهش مصرف

• مواد اولیه: ارتقاء بهره‌وری

• مثال ۳: مالیات و عوارض زیست‌محیطی و جوامع محلی

• مثال ۴: قیمت واقعی آب

• کاهش هزینه مبادله و نااطمینانی

• مثال ۵: استانداردهای حریم خصوصی

• آموزش و اعتبارسنجی

• مثال ۶: تعریف دوره‌های استاندارد فنی-حرفه‌ای

آینده تحول دیجیتال چگونه است؟ سیاست‌های بنگاه‌ها

• تمرکز بر ابزارها

- راهبرد ۱: تولید ابزارهای متصل (مثال شیائومی)
- راهبرد ۲: متصل کردن ابزارهای موجود (مثال فیلیپس یا اشنایدر)

• تمرکز بر اتصال

- راهبرد ۱: زیرساخت‌های اتصال (انواع پروتکل‌های اتصالی IoT مانند Cellular(NB)/LoRawan/Zigbee (مثال: اپراتورهای موبایل)
- راهبرد ۲: زیرساخت نرم‌افزاری/پلتفرمی (انواع پلتفرم‌های Digital Twin) (مثال آمازون)

• تمرکز بر ابزارهای مدیریتی و پایش

- راهبرد: تولید انواع پنل‌های مدیریتی

برنامه‌ریزی رو به عقب
Backward Planning

اکنون

آینده
پیش‌بینی‌شده

یک آینده قطعی یا همراه با خطای جزئی
در نظر نگرفتن پویایی‌های محیطی

پیشنهادهایی برای ورود به بازار

- شکل‌دهی به شرکت‌های پیاده‌سازی تحول دیجیتال (مانند EPC)، با نیم‌نگاهی به

Industry4.0

- افزودن ماژول تامین مالی به این شرکت‌ها

- اکوسیستم‌سازی و انتخاب همکاران و فهرست شرکاء

- اهمیت پروژه‌های پایلوت و منطقه‌های نوآوری یا آزمایشگاه‌های زندگی

← THIS WAY

بازیگران اصلی آینده:

شرکت‌های بزرگ جهانی
(گوگل/آمازون، شیائومی و ...)

شرکت‌های نوظهور:

مانند استارت‌آپ‌های جدید
بزرگان را حذف می‌کنند، همان
کاری که بزرگان با پیشینیان کردند

THAT WAY →

دوگانه‌هایی در مورد آینده:
نیروهای مختلف، پیش‌نگری‌های مختلف

نمونه‌هایی از عدم قطعیت‌ها در تصمیم‌گیری برای ورود به بازار: بازیگران اصلی (دو وضعیت مختلف پیش روی وضعیت فعلی)

حالت اول

شرکت‌های بزرگ جهانی

حالت دوم

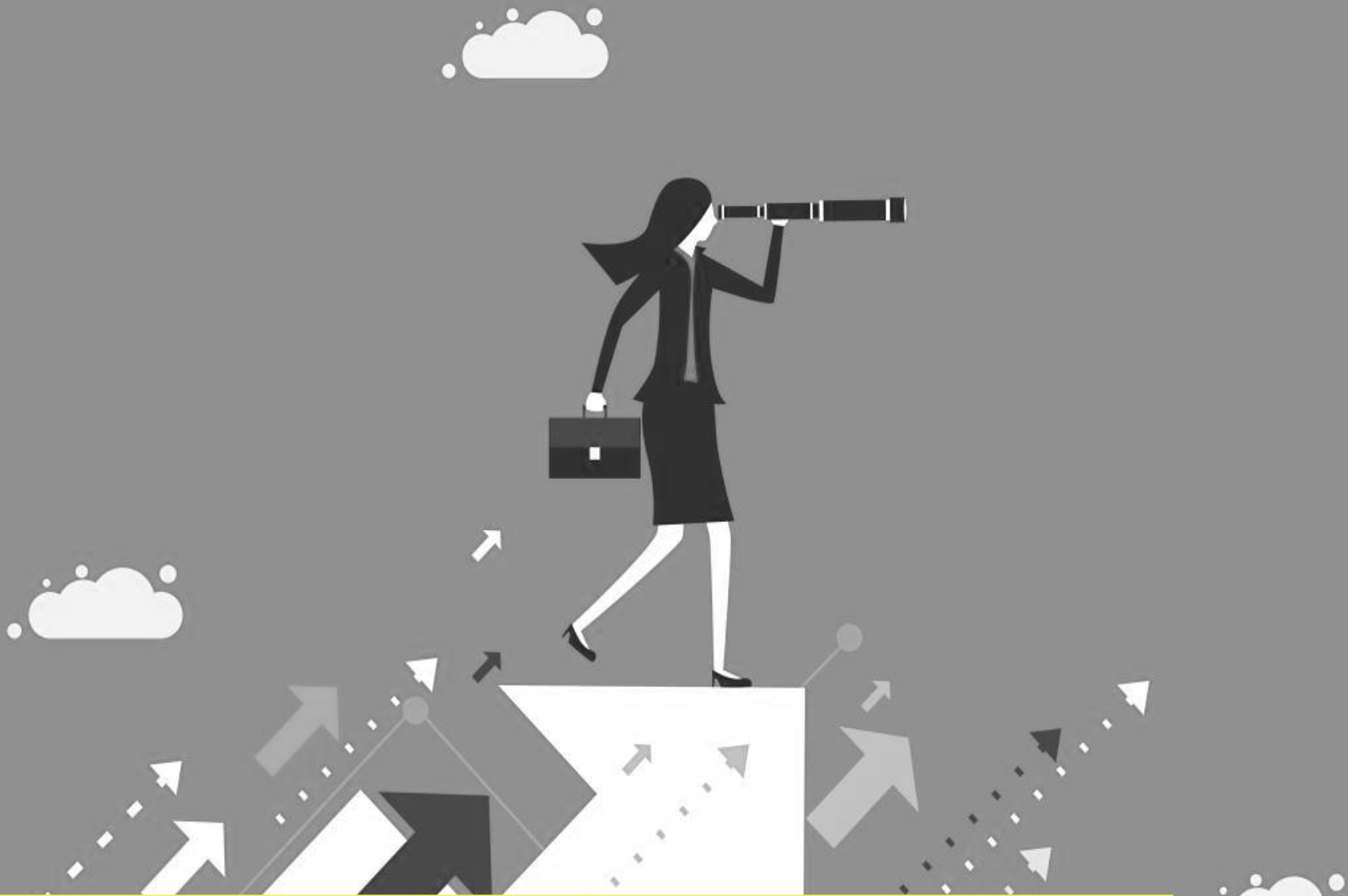
شرکت‌های نوظهور

دلایل:

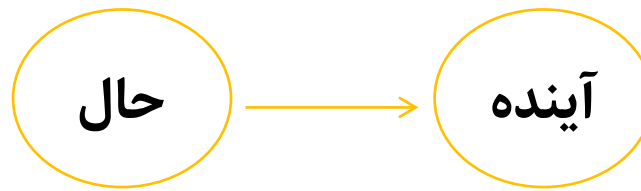
- ۱- خرید شرکت‌های توانمند و با رشد سریع کوچک و متوسط توسط شرکت‌های بزرگ جهانی
- ۲- برخورداری شرکت‌های بزرگ از کلان‌داده‌های اختصاصی که مزیت رقابتی جدی برای آنان می‌سازد.
- ۳- برخورداری از مشتریان وفاداری که مجموعه گسترده‌ای از کاربران اولیه را شکل می‌دهد.

دلایل:

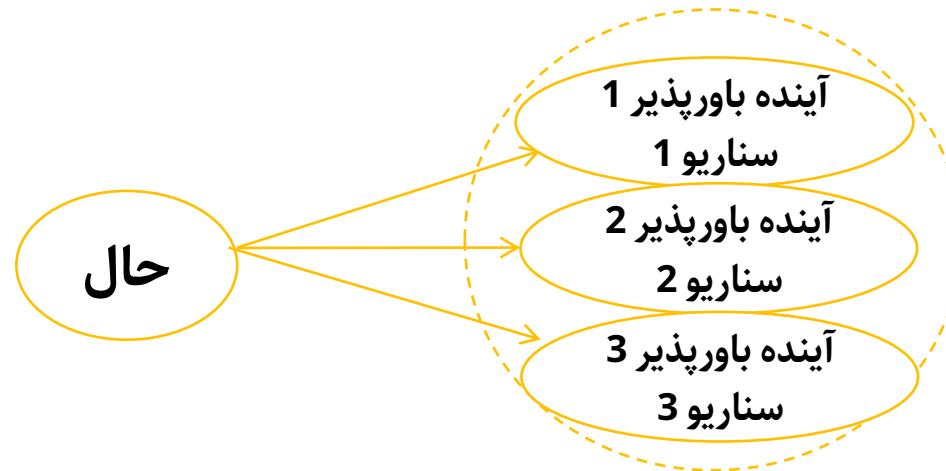
- ۱- رشد نمایی دانش و فناوری که ایجادکننده‌ی یک گسست و شکاف دانشی است و فرصت رشدی در این دوره برای شرکت‌های کوچک و متوسط مبتنی بر دانش
- ۲- آمادگی نهادهای پشتیبان اکوسیستمی که امکان رشد برای یک استارت‌آپ را فراهم می‌کنند مانند صندوق‌های VC با دانش و سرمایه عظیم
- ۳- فرصت سرمایه‌گذاری برای شرکت‌های سنتی و ورود آن‌ها به صنعت ۴.۰ که سرمایه و داده جدی فراهم می‌کند.

نیروهای پیشران
Driving Forces

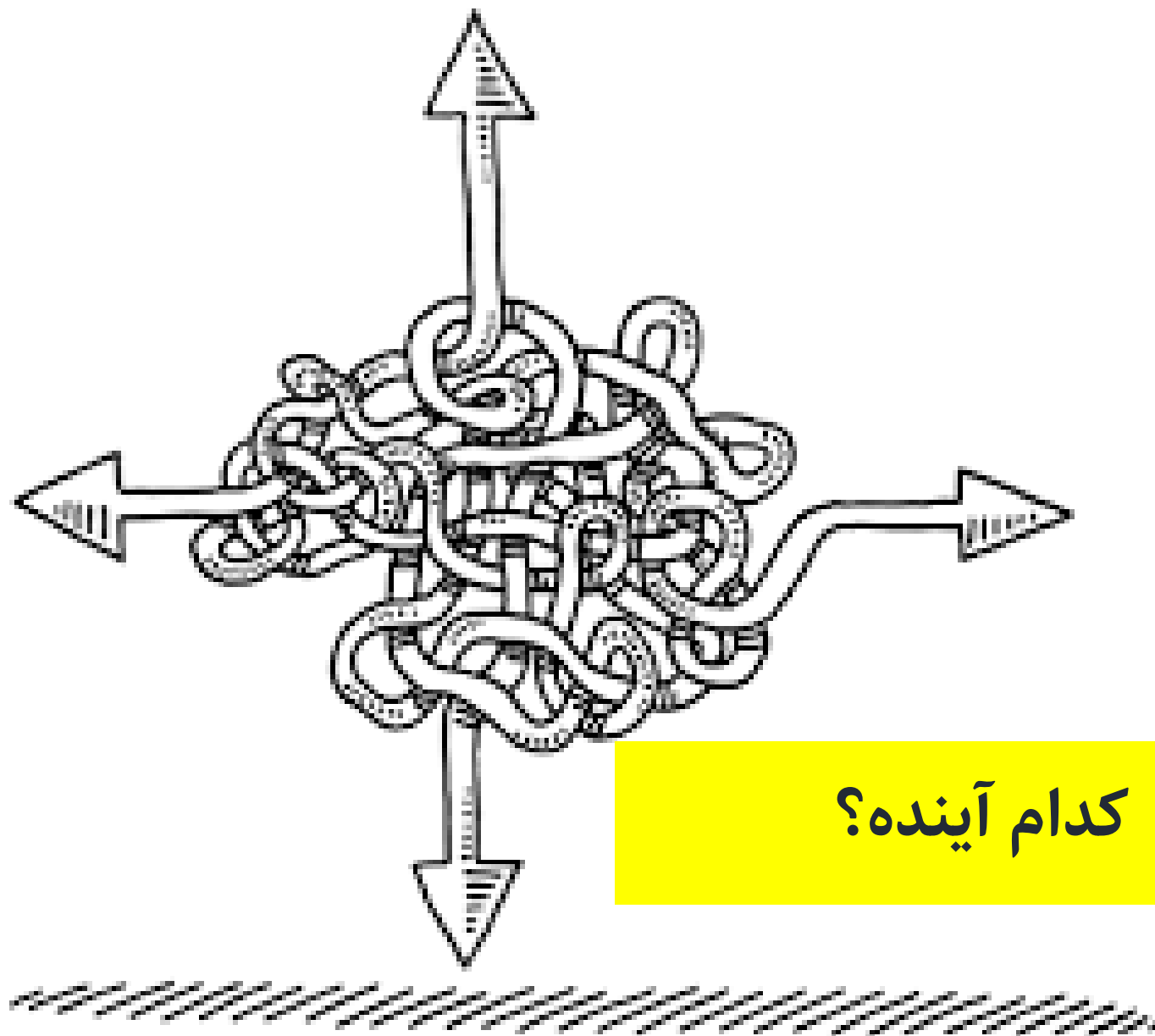

برنامه‌ریزی متداول
پیش‌بینی: آینده یگانه

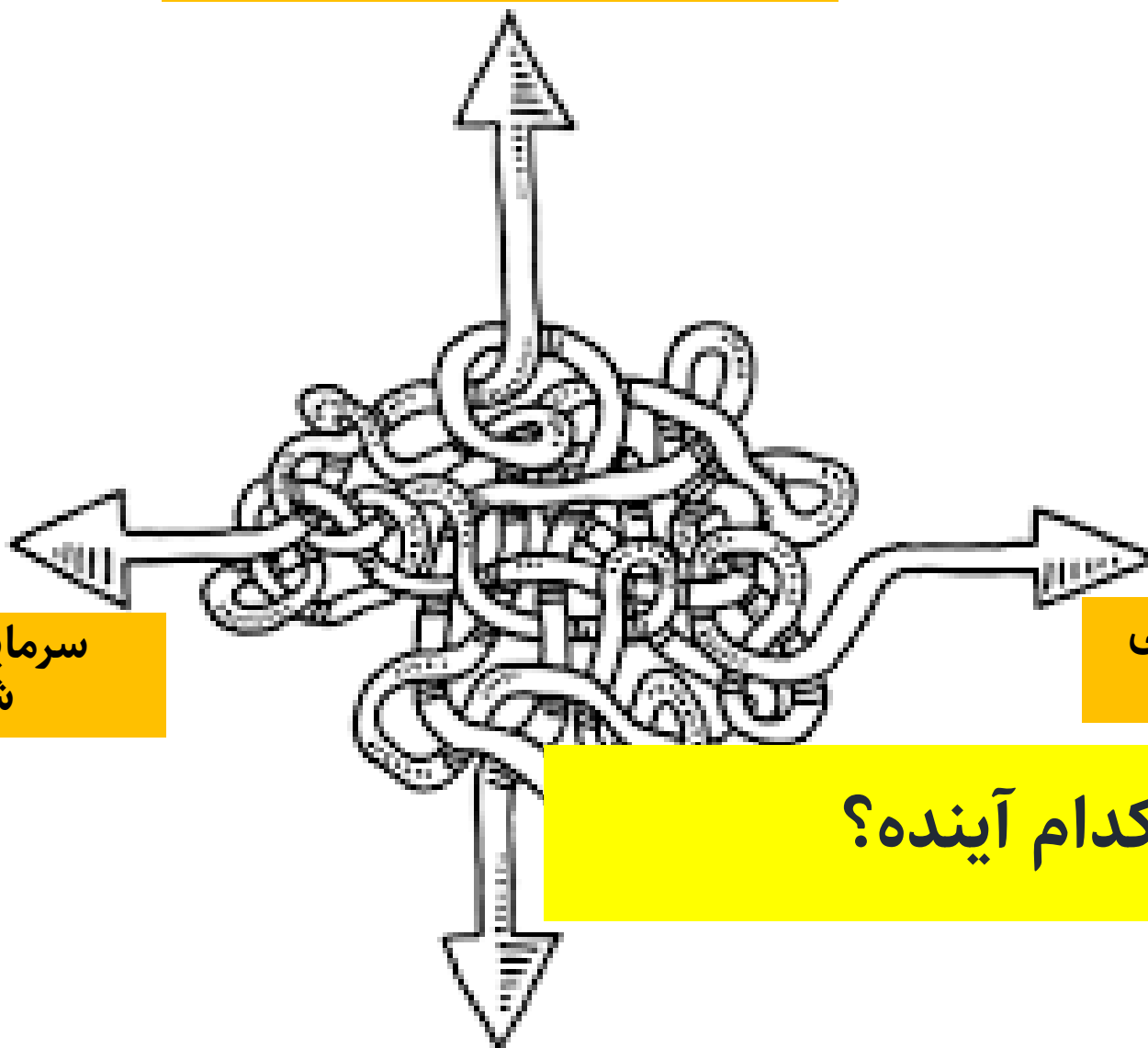

آینده‌نگاری
آینده‌پژوهی: آینده‌های بدیل

تفاوت برنامه‌ریزی‌های متداول با آینده‌نگاری

نظام حکمرانی چندذی نفعی
(MultiStakeholderism)

سرمايه اجتماعي
شکونده

سرمايه اجتماعي
بالا

کدام آینده؟

نظام حکمرانی چندجانبه‌گرا
(Multilateral)

سرمایه اجتماعی

حالت دوم

سرمایه اجتماعی پایین
جهان جنگ و دیوارکشی

حالت اول

سرمایه اجتماعی بالا
جهان اعتماد و همکاری

شدیدا حالت دوم
-2

تاحدی حالت
دوم
-1

هر دو یکسان
0

تاحدی حالت
اول
1

شدیدا حالت اول
2

دلایل:
۱- شکاف‌های عمیق اقتصادی و اجتماعی در جوامع و میان جوامع
۲- گسترش اتاق پژواک در میان جامعه
۳- عضوگیری ساده‌تر گروه‌های ایدئولوژیک از طریق ابزارهای فناورانه
۴- هک و انتشار داده‌ها و نقض مداوم حریم خصوصی
۵-

دلایل:
۱- افزایش شبکه‌های اجتماعی و گسترش ادراک‌ها و فهم‌های متقابل
۲- گسترش فناوری و پذیرش بالا به دلیل منافع پیش‌تر دیده شده
۳- جهانی‌شدن و وابستگی‌های متقابل
۴- ناکارآمدی نظام‌های فکری و سیاسی مبتنی بر بدبینی و انزوا
۵- گسترش دیدگاه‌ها و تصاویر مشترک جهانی

نظام حکمرانی

حالت اول

بازیگری سمن‌ها و بنگاه‌ها

نظام حکمرانی چندذی‌نفعی
(MultiStakeholderism)

حالت دوم

بازیگری دولت‌ها

نظام حکمرانی چندجانبه‌گرا
(Multilateralism)

دلایل:

- ۱- اهمیت حقوق شهروندی و رشد سمن‌های مدافع حقوق
- ۲- ناکارآمدی نهادهای بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد و نهادهای وابسته به آن
- ۳- قدرت رو به رشد بنگاه‌ها و سمن‌ها و فشار افکار عمومی

دلایل:

- ۱- بی‌اعتمادی به شرکت‌ها و پیامدهای سرمایه‌داری و خطر حرکت شرکت‌ها به نهادهایی فراتر از بنگاه اقتصادی
- ۲- وجود سازوکارهای آزمون‌شده پیشین
- ۳- آمریکایی شدن به جای ذی‌نفعان

نظام حکمرانی چندذی نفعی (MultiStakeholderism)

ورود غول‌های فناوری (آمازون و گوگل) به تحول دیجیتال

بازیگری شرکت‌های بزرگ جهانی فعلی
چند اکوسیستم رقیب
شکاف بزرگ بعد از صنعت ۴/۰
اهمیت جامعه مدنی

بازیگران جدید جهانی در تحول دیجیتال

شکل‌گیری اکوسیستم‌های شرکت‌های جهانی
صنعت ۴/۰
پیدایش استارت‌آپ‌های جهانی
ورود شرکت‌های سنتی به عنوان بازیگران
جدید اقتصاد دیجیتال

جهان جنگ و دیوارکشی

ملی‌سازی تحول دیجیتال

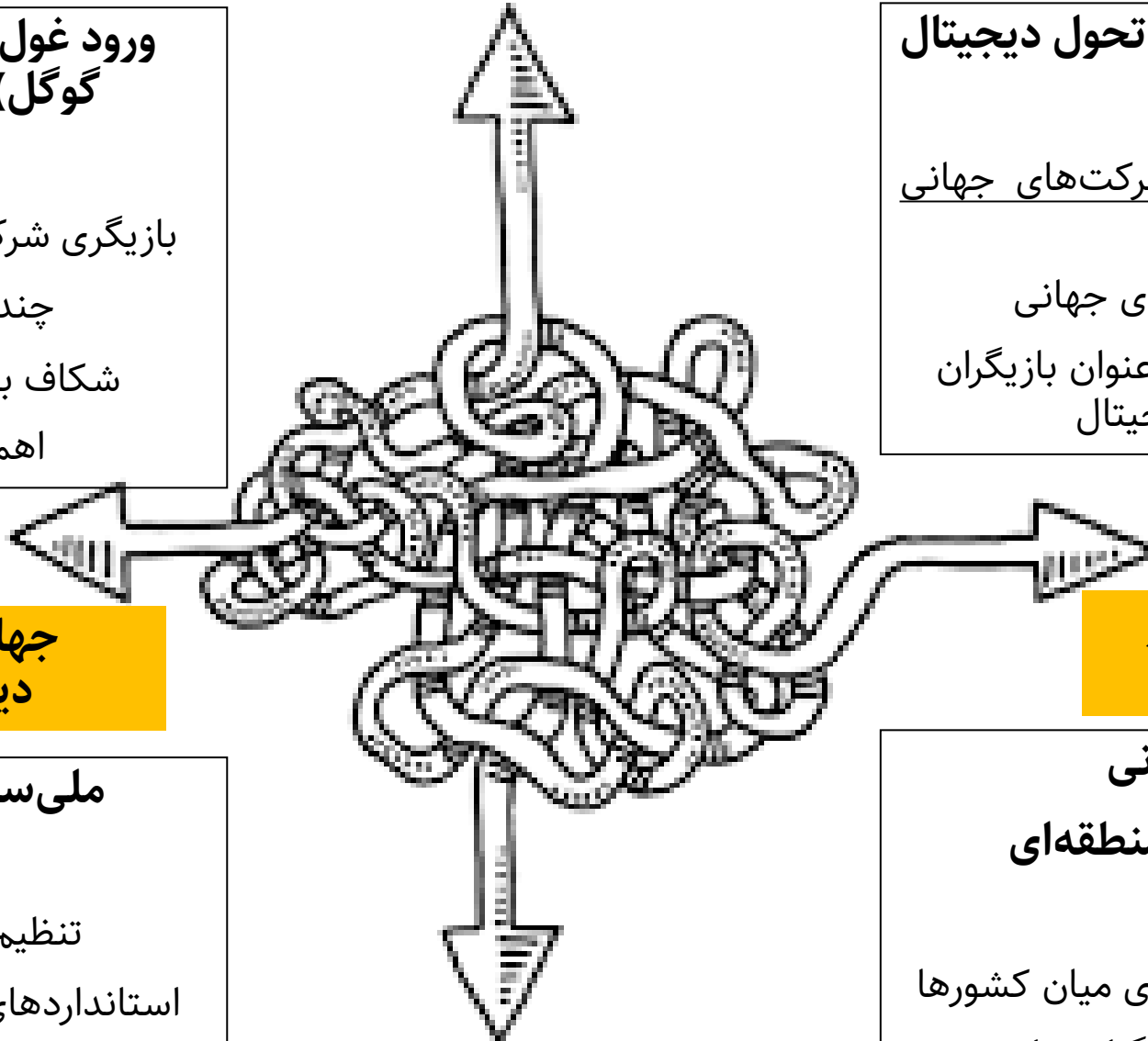
تنظیم‌گری شدید دولت‌ها
استانداردهای متنوع و محلی و مبدل‌ها
جنگ صنعتی
نهادهای سیاسی بازیگران اصلی

نظام حکمرانی چندجانبه‌گرا
(Multilateral)

جهان اعتماد و همکاری

ابزارهای جهانی
پیاده‌سازی بومی-منطقه‌ای

شکل‌گیری اتحادهای راهبردی میان کشورها
اهمیت دولت‌های توسعه‌گرا و توانمند
مزیت رقابتی سرمایه انسانی

با تشکر

کسی آینده را می‌سازد که برای آینده‌های مختلف آماده شده باشد!